

ACADEMIA ROMÂNĂ
FILIALA TIMIȘOARA
INSTITUTUL DE STUDII
BANATICE "TITU MAIORESCU"
Nr. 1011 / 25.11.2014

AVIZAT
PREȘEDINTE
Acad. PĂUN ION OTIMILĂ

Păun Ion Otimilă

Către

ACADEMIA ROMÂNĂ
SECȚIA DE FILOLOGIE ȘI LITERATURĂ

Vă înaintăm alăturat propunerile pentru cercetarea ce se va desfășura în anul 2015:

Programul 1: CERCETĂRI DE ISTORIA LITERATURII ROMÂNE

Proiectul 1: *Dicționarul general al literaturii române*. Ediția a II-a

Proiectul 2: *Ediții critice*

Proiectul 3: *Momente ale iluminismului românesc*

Programul 2: ENCICLOPEDIA BANATULUI. PRESA LITERARA

Proiectul 1: *Enciclopedia Banatului. Presa literară*

Programul 3: DICȚIONARUL ETIMOLOGIC AL LIMBII ROMÂNE

Proiectul 1: *Dicționarul etimologic al limbii române*

DIRECTOR,

Prof. univ. dr. Crisău DASCĂLU

Crisău Dascălu

PROGRAM DE CERCETARE NR. 1

- a) Denumirea: **Cercetări de istoria literaturii române**
- b) Coordonator: Prof. univ. dr Crișu Dascălu
- c) Stadiul actual al cunoștințelor în domeniul respectiv: Istoria literaturii române, fie că este vorba despre marii scriitori, fie despre cei mai puțin importanți, are încă mari lacune în ce privește cunoașterea exactă și integrală a textelor scrise de aceștia și publicarea lor în ediții cu adevărat critice.
- d) Scopul programului: Participarea la redactarea ediției a II-a a DGLR, întocmirea unor ediții critice din autori bănățeni, ale căror texte nu sunt suficient cunoscute și redactarea unui studiu privind iluminismul românesc (momentul Paul Iorgovici).
- e) Rezultatele scontate: Obținerea unei imagini mai bune a literaturii române în toate componentele ei.
- f) Modul de valorificare a rezultatelor: Publicarea ediției a II-a din DGLR, a unui volum dedicat lui Paul Iorgovici și întocmirea edițiilor critice în vederea publicării lor.
- g) Durata: 2014-2015
- h) Proiecte de cercetare propuse în acest program:
1. *Dicționarul general al literaturii române*. Ediția a II-a
 2. *Ediții critice*
 3. *Momente ale iluminismului românesc*

DIRECTOR,

Prof. univ. dr Crișu DASCĂLU

PROIECT DE CERCETARE NR. 1

- a) Denumirea: **Dicționarul general al literaturii române. Ediția a II-a**
- b) Coordonator: Prof. univ. dr Crișu Dascălu
- c) Colectivul de cercetare: Crișu Dascălu, Sorina Ianovici-Jecza, Alina Constănceanu, Dana Popescu, Grațiela Benga, Delia Badea. Colaboratori externi: Doina Dascălu, Livius Petru Bercea, Dumitru Vlăduț, Lucian Alexiu, Ada Cruceanu. Colaboratoare externă: Virginia Popovici (Novi Sad).
- d) Termen de realizare: 2015
- e) Rezultatele scontate: Încheierea redactării articolelor noi și actualizarea celor apărute în prima ediție a DGLR.
- f) Scopul proiectului: Colaborarea la ediția a II-a a acestei importante opere.
- g) Materiale și metode de lucru: redactarea finală a articolelor, revizie și corectură în vederea predării lucrării la tipar.
- h) Valorificarea rezultatelor: Publicarea celei de a II-a ediții a dicționarului.
- j) Colaborări în țară: Asociația scriitorilor din Arad și Timișoara, Universitatea de Vest din Timișoara, Universitatea de Vest « Vasile Goldiș » și Universitatea « Aurel Vlaicu » din Arad, Universitatea « Eftimie Murgu » din Reșița, Muzeul Banatului din Timișoara, Muzeul Banatului Montan din Reșița, Muzeul din Arad, bibliotecile județene respective, arhivele statului din județele vizate etc.
- k) Colaborări în străinătate: Institutul de Cultură al Românilor din Voievodina, Catedra de limba română a Universității din Novi Sad.
- l) Faza pe 2015: redactarea finală.
- m) Buget solicitat:
- n) Alte venituri (subvenții) de cercetare: -

DIRECTOR,

Prof. univ. dr Crișu DASCĂLU

PROIECT DE CERCETARE NR. 2

- a) Denumirea: **Ediții critice**
- b) Coordonator: Prof. univ. dr Crișu Dascălu
- c) Colectivul de cercetare: Crișu Dascălu, Sorina Ianovici-Jecza, GrațIELa Benga-Țuțuianu, Dana Popescu, Delia Badea, Alina Constănceanu, Ioan David. Colaborări externi: Doina Dascălu. .
- d) Termen de realizare: 2015
- e) Rezultatele scontate: Alcătuirea următoarelor ediții critice: Victor Vlad Delamarina, *Scrieri II* (GrațIELa Benga-Țuțuianu), Ion Popovici Bănățeanu, *Scrieri II* (Delia Badea), Iulian Grozescu, *Scrieri II* (Ioan David, ½ normă)), Cora Irineu, *Scrieri*. Ion Frumosu, *Scrieri* (Doina Dascălu), Eugen Todoran, *Scrieri I. Studii de folclor* (Sorina Ianovici-Jecza).
- f) Scopul proiectului: Realizarea acestor ediții critice și pregătirea lor pentru tipar.
- g) Materiale și metode de lucru: Cercetări de arhivă și în biblioteci publice și private.
- h) Valorificarea rezultatelor: Publicarea edițiilor critice.
- j) Colaborări în țară: Universitatea de Vest din Timișoara, Arhivele Naționale Serviciul Județean Timiș, Biblioteca Județeană Timiș, Biblioteca Județeană « Paul Iorgovici », Biblioteca Mitropoliei Banatului, Muzeul Banatului din Timișoara, Muzeul Banatului Montan din Reșița.
- k) Colaborări în străinătate: Institutul de Cultură al Românilor din Voievodina.
- l) Faza pe 2015: redactarea volumului II de scrieri sau a primului volum de scrieri (în cazul în care nu se impune redactarea mai multor volume din scrierile aceluiași autor)
- m) Buget solicitat:
- n) Alte venituri (subvenții) de cercetare: -

DIRECTOR,
Prof. univ. dr Crișu DASCĂLU

PROIECT DE CERCETARE NR. 3

- a) Denumire: *Momente ale iluminismului românesc*
- b) Coordonator: Prof. univ. Dr Crișu Dascălu
- c) Colectiv de cercetare: Crișu Dascălu, Doina Bogdan-Dascălu
- d) Termen de realizare: 2015
- e) Rezultate scontate: publicarea unor studii pe această temă, editarea unui volum dedicat personalității lui Paul Iorgovici
- f) Scopul proiectului: evidențierea unor particularități ale iluminismului bănățean.
- g) Materiale și metode de lucru: cercetări de arhivă și în biblioteci publice și private.
- h) Valorificarea rezultatelor: publicarea unor studii și a unui volum
- i) Colaborări: Arhivele Statului. Serviciile Timiș și Caraș-Severin, Institutul de Cultură al Românilor din Voivodina
- j) Faza pe 2015: elaborarea unui volum dedicat personalității lui Paul Iorgovici
- k) Buget solicitat:
- l) Alte venituri (subvenții de cercetare):

DIRECTOR,

Prof. univ. Dr Crișu DASCĂLU

PROGRAM DE CERCETARE NR. 2

- a) Denumirea: **Enciclopedia Banatului. Presa literară**
- b) Coordonator: CS II dr Ioan David (1/2 normă)
- c) Stadiul actual al cunoștințelor în domeniul respectiv: Despre spațiul Banatului s-a scris puțin și, adeseori, improvizat. Informațiile existente sunt dispartate, adică răspândite în cărți și publicații adeseori greu, dacă nu chiar inaccesibile. Din aceste motive este necesară o lucrare de sinteză, care să se refere la toate domeniile (artă, literatură, învățământ, biserică, publicistică, industrie, comerț, turism, agricultură etc.). capabilă să ofere informații exacte despre acestea. Aceste constatări sunt cu atât mai valabile pentru cercetarea presei din Banat în general și a celei literare îndeosebi, pentru care nu există studii temeinice.
- d) Scopul programului: Redactarea unui studiu cu caracter monografic despre presa literară din Banat, de la începuturi până în prezent.
- e) Rezultatele scontate: Actualizarea informațiilor referitoare la presa bănățeană. corectarea celor eronate și identificarea unor informații inedite.
- f) Modul de valorificare a rezultatelor: Publicarea lucrării.
- g) Durata: 2014-2015
- h) Proiecte de cercetare propuse în acest program:

1. *Enciclopedia Banatului. Presa literară*

DIRECTOR,

Prof. univ. dr. Crișu DASCĂLU

PROIECT DE CERCETARE NR. 1

- a) Denumirea: **Enciclopedia Banatului. Presa literară**
- b) Coordonator: CS II dr Ioan David (1/2 normă)
- c) Colectivul de cercetare: colaboratori: Ioan David
- d) Termen de realizare: 2015
- e) Rezultatele scontate: Realizarea unei monografii despre publicația "Semenicul" (Lugoj).
- f) Scopul proiectului: Publicarea unui volum monografic.
- g) Materiale și metode de lucru: adunarea informațiilor existente și identificarea unor informații inedite, privitoare la istoria presei literare din Banat, cercetări de arhivă și în biblioteci.
- h) Valorificarea rezultatelor: Publicarea lucrării și a unor studii în reviste de specialitate, prezentarea de comunicări științifice.
- j) Colaborări: Biblioteca Municipală Lugoj, Muzeul Banatului Timișoara. Biblioteca Județeană Timiș.
- k) Faza pe 2015: redactare finală a unui volum monografic
- m) Buget solicitat:
- n) Alte venituri (subvenții) de cercetare: -

DIRECTOR,

Prof. univ. dr Crispu DASCĂLU

PROGRAMUL DE CERCETARE NR. 3

- a) Denumire: **Dicționarul etimologic al limbii române**
- b) Coordonator: CS Gabriela Șerban
- c) Stadiul actual al cunoștințelor în domeniul respectiv: Există doar lucrări parțiale (limitate la un domeniu, cum este cel latinesc, sau neterminate) referitoare la etimologia cuvintelor românești, lingvistica românească rămânând, în această privință, mult în urma celei din celelalte țări sau comunități romanice.
- d) Scopul cercetării: Elaborarea *Dicționarului etimologic al limbii române (DELR)*.
- e) Materiale și metode de lucru: Redactare de articole etimologice pentru *Dicționarul etimologic al limbii române*.
- f) Modul de valorificare a rezultatelor: Prezentare de comunicări științifice la manifestări științifice de specialitate naționale și internaționale; publicare de cărți, fascicole de dicționar, studii și articole de lexicologie românească.
- g) Durata: Proiectul 1: 2015-2017.
- h) Proiectul de cercetare propus în acest program:

1. **Dicționarul etimologic al limbii române**

DIRECTOR,

Prof. univ. dr. **DASCĂLU**

PROIECT DE CERCETARE NR. 1

- a) Denumirea: **Dicționarul etimologic al limbii române (DELR)**
- b) Coordonator: CS Gabriela Șerban
- c) Colectivul de cercetare: Gabriela Șerban.
- d) Termenul de realizare: 2015-2017 (litera C, Vol. II, partea a II-a)
- e) Stadiul actual al cunoștințelor în domeniul respectiv: Informare bibliografică, excerptare de material din dicționare și redactare de articole de dicționar etimologic.
- f) Scopul proiectului: Elaborarea *Dicționarului etimologic al limbii române (DELR)*.
- g) Materiale și metode de lucru: a) Excerptare de material etimologic informativ din 17 dicționare ale limbii române; b) alcătuirea de fișe sintetice pe baza acestui material; c) redactarea articolelor de dicționar etimologic.
- h) Rezultatele scontate: Elaborarea *Dicționarului etimologic al limbii române (DELR)*.
- i) Valorificarea rezultatelor: comunicări științifice la manifestări științifice naționale și internaționale, publicare de fascicole de dicționar, cărți, studii și articole de lexicologie și lexicografie românească.
- j) Colaborări în țară: Institutul de lingvistică „Iorgu Iordan – Al. Rosetti” din București.
- k) Colaborări în străinătate: -
- l) Faza pe 2015: trimestrul I-IV: redactarea unui număr de 200 de articole de dicționar etimologic pentru cuvinte de la litera C. Segmentele de dicționar ce urmează a fi redactate a fost stabilit de Institutul de Lingvistică “Iordan-Rosetti” București.
- m) Bugetul solicitat:
- n) Alte subvenții de cercetare:-

DIRECTOR,

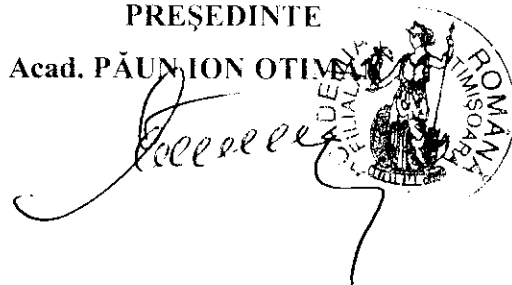
Prof. univ. dr. **CRISU DASCĂLU**

ACADEMIA ROMÂNĂ
FILIALA TIMIȘOARA
INSTITUTUL DE STUDII BANATICE
„TITU MAIORESCU”

Nr. _____ / _____

AVIZAT,
PREȘEDINTE

Acad. PĂUN ION OTIMBĂ

Către

Academia Română

Secția de Istorie și Arheologie

Vă înaintăm, alăturat, propunerile pentru cercetarea științifică ce se va desfășura în anul 2015:

Programul de cercetare nr.1: TERITORII ROMÂNEȘTI SUB DOMINAȚIE STRĂINĂ: BANATUL SUB GUVERNAREA MILITARĂ HABSBURGICĂ 1716-1752

Proiectul nr.1: *Teritorii românești sub dominație străină: Banatul sub guvernarea militară habsburgică 1716-1752*

Programul de cercetare nr.2: SÂRBII DIN ROMÂNIA ÎN EPOCA POSTBELICĂ ȘI RELAȚIILE ROMÂNNO-IUGOSLAVE (SÂRBE)

Proiectul nr.1: *Sârbii din România în vremea Comunismului. Viața comunității sârbe din România după 1989*

Programul de cercetare nr.3: ISTORIA MODERNĂ A BANATULUI

Proiectul nr.1: *Istoria modernă a Banatului*

DIRECTOR,

Prof. univ. dr. Crișu DASCĂLU

PROGRAMUL DE CERCETARE NR. 1

a) Denumirea: **Teritorii românești sub dominație străină: Banatul sub guvernarea militară habsburgică 1716-1752**

b) Coordonator: CS I dr Ioan Hațegan

c) Colectiv: CS I dr Ioan Hațegan, drd Alexandru Kosa

d) Stadiul actual: O bogată arhivă militară și civilă există atât la Timișoara, Arad, Caransebeș dar mai ales la Viena. Odată cu intrarea lui Eugeniu de Savoia în Timișoara, la 18 octombrie 1716, Banatul a fost transformat într-o țară de coroană și administrată de împărații habsburgi prin intermediul Camerei Aulice și a unui aparat administrativ condus de un guvernator militar. Această perioadă 1716-1752 este extrem de importantă pentru că a introdus aici reforme economice, sociale de mare amploare care au schimbat fizionomia regiunii. Această perioadă a fost decisivă pentru transformarea Banatului dintr-o regiune orientală într-una central-europeană.

Pe baza documentelor de arhivă edite și inedite, cercetarea își propune să reliefeze, pentru prima dată în istoriografia de limbă română rolul jucat de curtea de la Viena prin reprezentanții ei din Banat, în dezvoltarea acestei regiuni. Se vor evidenția atât lucrurile bune cât și reversul unor măsuri nepopulare. Românii au constituit ei singuri cât toți ceilalți coloniști veniți aici. Toate acestea vor fi cercetate și sintetizate într-o lucrare.

e) Etapizarea cercetării:

-2014: documentare; identificarea surselor, bibliografia;

-2015-2016 cercetarea și selectarea bibliografiei din Austria, eventual Ungaria și Serbia;

-2017- stabilirea structurii lucrării pe baza bibliografiei adunate și începerea redactării;

-2018 redactarea finală și predarea la tipar.

f) Modul de valorificare al rezultatelor: articole de presă, articole științifice, lucrare finală

g) Durata: 2014-2018

h) Proiect propus: *Teritorii românești sub dominație străină: Banatul sub guvernarea militară habsburgică 1716-1752*

DIRECTOR,

Prof. univ. dr **Crîșu DASCĂLU**

COORDONATOR PROIECT,

CS I dr Ioan Hațegan

PROIECT DE CERCETARE NR.1

- a) Denumirea: *Teritorii românești sub dominație străină: Banatul sub guvernarea militară habsburgică 1716-1752*
- b) Coordonator: CS I dr Ioan Hațegan
- c) Colectivul de cercetare: CS I dr Ioan Hațegan, drd Alexandru Kosa
- d) Stadiul actual: Cvasi necunoscută în istoriografia românească, în ciuda enormei arhive imperiale aflate la Timișoara, Caransebeș dar mai ales la Viena. Foarte puțin din zecile de mii de acte imperiale sau ale administrației imperiale a Banatului au fost traduse în limba română și rar folosite. Au fost editate doar actele mari ale împăratului și Curții Aulice și mai puțin sau de loc cele ale administrației militare bănățene. Scăderea drastică a vorbitorilor de limbă germană din Banatul ultimei jumătăți de veac a împiedicat studierea acestei teme. Ne propunem să valorificăm actele curente ale administrației bănățene spre a reliefa realitatea cotidiană a acestui ținut.
- e) Scopul proiectului: Proiectul își dorește să ofere o perspectivă istorică clară asupra perioadei studiate, pe baza arhivelor existente și a regeștelor edite, spre a spulbera mituri eronate create de diverse istoriografii străine și de a pune în valoare efortul locuitorilor de aici la construirea noului Banat.
- f) Rezultatul scontat: volum.
- h) Durata: 2014-2018.
- i) Valorificarea rezultatelor: articole, studii parțiale, comunicate sau și publicate.
- l) Faza pe 2015: cercetarea și selectarea bibliografiei din România (eventual din Austria, Ungaria și Serbia)
- m) Buget solicitat:
- n) Alte venituri (subvenții) de cercetare: -

DIRECTOR,
Prof. univ. dr **Crișu DASCĂLU**

COORDONATOR PROIECT,
CS I dr **Ioan Hațegan**

PROGRAMUL DE CERCETARE NR. 2

- a) Denumire: **Sârbii din România în epoca postbelică și relațiile româno-iugoslave (sârbe)**
- b) Coordonator: CS I dr Milin Miodrag
- c) Colectivul de cercetare: CS I dr Milin Miodrag (2/6 normă)
- d) Termen de realizare: 2013-2015
- e) Stadiul actual al cunoștințelor: Deocamdată nu există un o sinteză dedicată acestui grup etnic din România.
- f) Scopul programului: Realizarea unei imagini cât mai complete asupra comunității sârbilor din România și, în primul rând, asupra celor din Banat, pe baza unei vaste documentări în biblioteci și arhive din România și din Serbia și a unei bibliografii corespunzătoare.
- g) Rezultate scontate: elaborarea unei viitoare sinteze.
- h) Mod de valorificare a rezultatelor: redactarea unui volum, publicarea de studii în reviste de specialitate, prezentarea de comunicări științifice la reuniuni naționale și internaționale.
- i) Proiecte propuse: Proiectul nr. 1: *Sârbii din România în vremea Comunismului. Viața comunității sârbe diin România după 1989.*

DIRECTOR,
Prof. univ. dr **Cristi DASCĂLU**

COORDONATOR PROIECT
CS I dr **Milin Miodrag**

PROIECT DE CERCETARE NR.1

- a) Denumirea: *Sărbii din România în vremea Comunismului. Viața comunității sârbe din România după 1989*
- b) Coordonator: CS I dr Milin Miodrag
- c) Colectivul de cercetare: CS I dr. Milin Miodrag (2/6 normă)
- d) Stadiul actual al cunoștințelor: Nu există o sinteză elaborată științific despre această comunitate etnică.
- e) Scopul proiectului: realizarea unei viitoare sinteze, elaborarea unui volum
- f) Rezultate scontate: o bază de date pentru viitoarea sinteză
- g) Valorificarea rezultatelor: publicarea unor studii și articole în reviste de specialitate, conferințe în țară și în străinătate
- h) Colaborări în țară: -
- i) Colaborări în străinătate: Institutul de Istorie Recentă din Belgrad. Institutul de Balcanologie din Belgrad.
- k) Faza pe 2015: redactarea unui volum
- l) Buget solicitat:
- m) Alte venituri (subvenții) de cercetare: -

DIRECTOR,
Prof. univ. dr. **CRISU DASCĂLU**

COORDONATOR PROIECT
CS I dr **Milin Miodrag**

PROGRAMUL DE CERCETARE NR. 3

- a) Denumire: **Istoria modernă a Banatului**
- b) Coordonator: CS I dr Victor Neumann
- c) Colectivul de cercetare: CS I dr Victor Neumann (1/2 normă), CS I dr Miodrag Milin (1/6 normă)
- d) Termen de realizare: 2015
- e) Stadiul actual al cunoștințelor : A fost realizată documentarea și elaborarea în primă versiune a capitolelor constitutive ale sintezei, a fost realizat studiul introductiv și capitolul de concluzii.
- f) Scopul proiectului: elaborarea unei sinteze de istorie a Banatului.
- g) Materiale și metode de lucru: bibliografie și documente de arhivă, dezvoltarea unei perspective științifice originale.
- h) Rezultat scontat: publicarea unui prim volum de istoria Banatului în epoca modernă.
- i) Valorificarea rezultatelor: publicarea de capitole sub formă de articole și studii în reviste de specialitate din țară și din străinătate și publicarea lui volum al sintezei de istoria modernă a Banatului.
- j) Proiecte propuse: Proiectul nr. 1: *Istoria modernă a Banatului*.

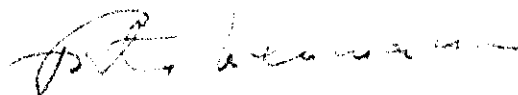
DIRECTOR,

Prof. univ. dr **Crișu-Dascălu**

COORDONATOR PROIECT

CS I dr Victor Neumann

PROIECT DE CERCETARE NR.1

- a) Denumirea: *Istoria modernă Banatului*
- b) Coordonator: CS I dr Victor Neumann
- c) Colectivul de cercetare: CS I dr Victor Nemuann (1/2 normă), CS I dr Miodrag Milin (1/6 normă)
- d) Stadiul actual al cunoștințelor: nu există un studiu complet și bazat pe cele mai recente orientări din istoria actuală care să prezinte istoria regiunii Banat.
- e) Scopul proiectului: Am urmărit valorificarea experienței de cercetare, a surselor bibliografice și documentare contemporane, promovarea unei viziuni novatoare, în acord cu științele umaniste universale de astăzi. Lucrarea adoptă perspective originale, respectând criteriile științifice.
- f) Rezultate scontate: elaborarea unui volum de sinteză.
- g) Mod de valorificare a rezultatelor: publicarea sintezei într-o editură de prestigiu.
- h) Colaboratori externi: dr Vasile Dudaș, prof. dr Vasile V. Muntean, dr Lucian Mic, dr Martin Roos, dr Drago Njegovan, dr S. Bjelica, dr L. Marianut, prof. dr I. Petrovici.
- i) Colaborări în țară: Muzeul Banatului Timișoara, Universitatea de Vest din Timișoara, Institutul de Istorie George Barițiu din Cluj-Napoca.
- j) Colaborări în străinătate: Institutul de Istorie din Aachen, Matica Srbska din Novi-Sad, Muzeul de istorie din Novi-Sad, Academia Pedagogică din Vârșeț, Universitatea din Szeged, Institutul Vuk Karadzic din Belgrad.
- k) Faza pe 2015: finalizarea volumului.
- l) Buget solicitat:
- i) Alte venituri : -

DIRECTOR,
Prof. univ. dr **Crișu Dascălu**

COORDONATOR PROIECT
CS I dr Victor Neumann

